

7/12392
S.K. 58

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.07.0.MSK.0.10.610 - 25092
Konu : Soru Önergesi

26.12.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 03/12/2012 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-2500/5160 sayılı yazıları

İlgide kayıtlı yazı ile, Başkanlığınızın 26.11.2012 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/12392-153397 sayılı yazısı ilgi tutularak, Antalya Milletvekili Sayın Gürkut ACAR tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen yazılı soru önergesinin Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması ve Başkanlığınıza sunulması talep edilmiştir.

Söz konusu soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

1 inci ve 5 inci soru ile ilgili olarak;

Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Konusunda Yürütülen Çalışmalar

Türkiye'nin, 1991 yılından beri üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü (FATF), kara para aklama ve terörün finansmanının önlenmesi konularında belirlediği standartlar kapsamında ülkeleri periyodik olarak değerlendirmektedir. Türkiye Üçüncü Tur Değerlendirme Raporu Şubat 2007'de yayımlanmıştır. Bundan sonraki süreçte Türkiye kısmen uyumlu ve uyumsuz olarak değerlendirildiği 33 FATF Tavsiyesinin 31 tanesine ilişkin eksikliklerini yasal ve ikincil mevzuat düzenlemeleri sayesinde gidermiş olup, aklama ve terörün finansmanı ile mücadele sistemini güçlendirmek için kaydedilen gelişmeler şunlardır:

- Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik 9 Ocak 2008'de,
- Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülüklere Uyum Programı Hakkında Yönetmelik 1 Mart 2009'da,
- Aklama Suçu Hakkında Yönetmelik 4 Ağustos 2007'de,
- Terörün Finansmanına Yönelik Şüpheli İşlemlerin Bildirimi Genel Tebliği 07 Kasım 2007'de,
- Basitleştirilmiş tedbirlere ilişkin 5 nolu Genel Tebliğ 09 Nisan 2008'de,
- Şüpheli işlem bildirimlerine ilişkin 6 nolu Genel Tebliğ 27 Eylül 2008'de,
- Müşterinin tanınmasına ilişkin 7 nolu Genel Tebliğ 02 Aralık 2008'de,
- Aklama ve terörün finansmanı ile mücadele mevzuatımızda uluslararası standartlara uygun değişiklikler getiren 5918 sayılı Kanun 09 Temmuz 2009'da,

yürürlüğe girmiştir. Aklama ve terörün finansmanı ile mücadelede gerekli yasal düzenlemelerin yanı sıra uygulama kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik olarak da kapsamlı çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Mali Suçları Araştırma Kurulu'nun (MASAK) bilgi işlem altyapısı güçlendirilmiş, AB destekli "Karapara Aklama ile Mücadele Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi"nin tamamlanmasıyla veriye erişim, veri toplama, analiz ve değerlendirme fonksiyonları etkin bir şekilde yerine getirilmektedir.
- Yükümlü gruplarının aklama ve terörün finansmanı ile mücadele yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin tespitine yönelik denetimler her yıl düzenli olarak sürdürülmekte, yükümlü gruplarının farkındalıklarını artırmak üzere seminerler ve çalıştaylar düzenlenmekte, ayrıca kitaplar, rehberler, broşürler yayımlanmaktadır.
- Aklama ve terörün finansmanı ile mücadelede bilgi değişiminde işbirliği sağlamak amacıyla 33 ülkenin MASAK muadili kurumlarıyla mutabakat muhtırası imzalamıştır.

Kayıt Dışı Ekonominin Önlenmesi Konusunda Yürütülen Çalışmalar

Bilindiği üzere, 61 inci Hükümet Programında kayıt dışılıkla mücadeleye kararlılıkla devam edileceği ve mücadele için yeni bir eylem planının yürürlüğe koyulacağı ifade edilmiş, Dokuzuncu Kalkınma Planında güçlü bir toplumsal ve siyasî irade ile toplumun tüm kesimlerinin katıldığı kapsamlı bir mücadele stratejisi oluşturularak kayıt dışılıkla mücadele başlatılacağı belirtilmiş, ayrıca 2012-2014 dönemi Orta Vadeli Programında ekonomide rekabet gücünün artırılması, haksız rekabetin önlenmesi ve kamu finansmanına katkıda bulunulması hedefleri doğrultusunda, ekonomide kayıt dışılığın azaltılmasının temel amaç olduğu hususuna yer verilmiştir.

Bu çerçevede, 2011 Yılı Programının 31 No.lu Tedbiri uyarınca 2008-2010 döneminde uygulanan Eylem Planı güncellenerek "Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı (2011-2013)" hazırlanmış ve 21/12/2011 tarihli ve 28149 Resmi Gazetede yayımlanan 2011/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Başbakanlık Genelgesi uyarınca, Eylem Planı uygulama sürecinin izlenmesi Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yerine getirilmekte, her bir eylem için belirlenen koordinatör kuruluş, eylem gerçekleştirmelerini Gelir İdaresi Başkanlığına üçer aylık dönemler itibarıyla raporlamakta ve Eylem Planı gelişmeleri izleme ve değerlendirme kurullarınca gözden geçirilmektedir. Genelge ile ayrıca Eylem Planı gerçekleştirmelerini yılda en az bir defa değerlendirmek, gerektiğinde Planda değişiklik yapmak ve bu konuda üst düzey kararlar almak üzere, Başbakanın başkanlığında Eylem Planında bakanlığına görev verilen bakanlardan oluşan "Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Yüksek Kurulu" kurulmuştur.

2011-2013 dönemi Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı; gönüllü uyumun artırılması, denetim kapasitesinin güçlendirilmesi, yaptırımların caydırıcılığının artırılması, veri tabanı paylaşımı ve toplumsal farkındalığın artırılması amaçları çerçevesinde 14 kamu kurum ve kuruluşu ile koordinasyon içinde yürütülmekte ve sonuçları üçer aylık dönemler halinde kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Diğer taraftan, uluslararası alanda kabul görmüş akademisyenlerce yapılan araştırmalar, ülkemizde kayıt dışı ekonominin GSYİH'ye oranlanan tahmini büyüklüğünün 2003 yılında %32.2 seviyesinden 2012 yılında %27.2 seviyesine gerilediğini göstermektedir.

Gelir İdaresi Başkanlığı 5345 sayılı Kanunla belirlenen görevleri çerçevesinde vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi konusunda gerekli tedbirleri almakta, kayıt dışı ekonomiyle mücadele kapsamında vergi mevzuatında yer alan hükümleri uygulamakta ve yürütülen mücadelenin daha etkin olarak sürdürülebilmesi bakımından yıllık programlarda belirtilen esaslara uygun olarak diğer kuruluşlarla da koordineli olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

2 nci ve 5 inci soru ile ilgili olarak;

Türkiye, FATF standartlarına uyum sağlamak ve aklama ve terörün finansmanı ile mücadele sistemini güçlendirmek için 2007 yılından bu yana önemli gelişmeler kaydetmiş, kısmen uyumlu ve uyumsuz olarak değerlendirildiği 33 FATF Tavsiyesinin 31 tanesine ilişkin eksikliklerini yasal ve ikincil mevzuat düzenlemeleri sayesinde gidermiştir. Ancak “terörün finansmanı suçunun uluslararası düzenlemelere uygun hale getirilmesi ve 1267 ve 1373 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararları uyarınca terörist malvarlıklarının dondurulması için mekanizma ihdas edilmesi” konusundaki eksiklikleri dolayısıyla ülkemiz FATF tarafından listeye alınarak kamuoyuna duyurulmuştur.

Hükümetimiz tarafından bu eksikliklerin giderilmesine yönelik bir Eylem Planı hazırlanarak Ocak 2010’da FATF’a sunulmuştur. FATF’a sunulan eylem planındaki taahhütleri yerine getirmek amacıyla, Adalet Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanan “Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı” 01.02.2011 tarihinde Başbakanlık tarafından TBMM’ye sevk edilmiştir. Kanun Tasarısı TBMM Adalet Komisyonunun gündeminde iken, genel seçimler için Nisan ayında yasama dönemine son verilmiş olup, yeni yasama dönemi çalışmalarına 01.10.2011 tarihinde başlamasından sonra söz konusu Kanun Tasarısı 21.10.2011 tarihi itibarıyla Başbakanlık tarafından tekrar TBMM’ye sevk edilmiştir. Kanun Tasarısı hakkında ilk olarak İçişleri Komisyonu tali komisyon sıfatıyla görüşmelerini tamamlamış, Komisyon Raporu 12.12.2011 tarihinde TBMM Başkanlığına gönderilmiştir. TBMM Adalet Komisyonu, 22.03.2012 tarihinde ana komisyon sıfatıyla gerçekleştirdiği toplantısında Tasarının alt komisyona sevk edilmesine karar vermiştir. 02.05.2012 tarihinde Alt Komisyon Raporuna istinaden Kanun Tasarısının geneli hakkında görüşmeler tamamlanmış olup, Kanun Tasarısı halihazırda Adalet Komisyonunun gündeminde bulunmaktadır.

3 üncü soru ile ilgili olarak;

Aklama ve terörün finansmanı ile mücadeleye ilişkin Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen çalışmalar her yıl hazırlanan ve Başkanlığın internet sitesinde (www.masak.gov.tr) yayımlanan Yıllık Faaliyet Raporlarıyla kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

2011 yılı Faaliyet Raporu’nun, konuya ilişkin istatistiki bilgileri içeren tabloların yer aldığı ilgili sayfaları ekte sunulmakta olup, 5549 sayılı Kanunun 22 nci maddesi inceleme konusu olayların mahiyet ve detayına dair bilgilerin açıklanmasını yasaklamaktadır. (EK; 2011 yılı Faaliyet Raporu, Sayfa No: 34, 39, 40, 43, 44, 45)

4 üncü soru ile ilgili olarak;

5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun uyarınca faaliyet gösteren Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı, Kanun kapsamında intikal eden her türlü ihbar veya bildirim üzerine gerekli araştırma ve inceleme çalışmalarını sürdürmekte ve ilgili kurumları bilgilendirmekte olup, soru önergesinde belirtilen iddialara ilişkin olarak Başkanlığa herhangi bir bilgi veya ihbar ulaşmamıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Bakan

2.2.1.1. Aklama Suçuna İlişkin Analiz ve Değerlendirme Çalışmaları

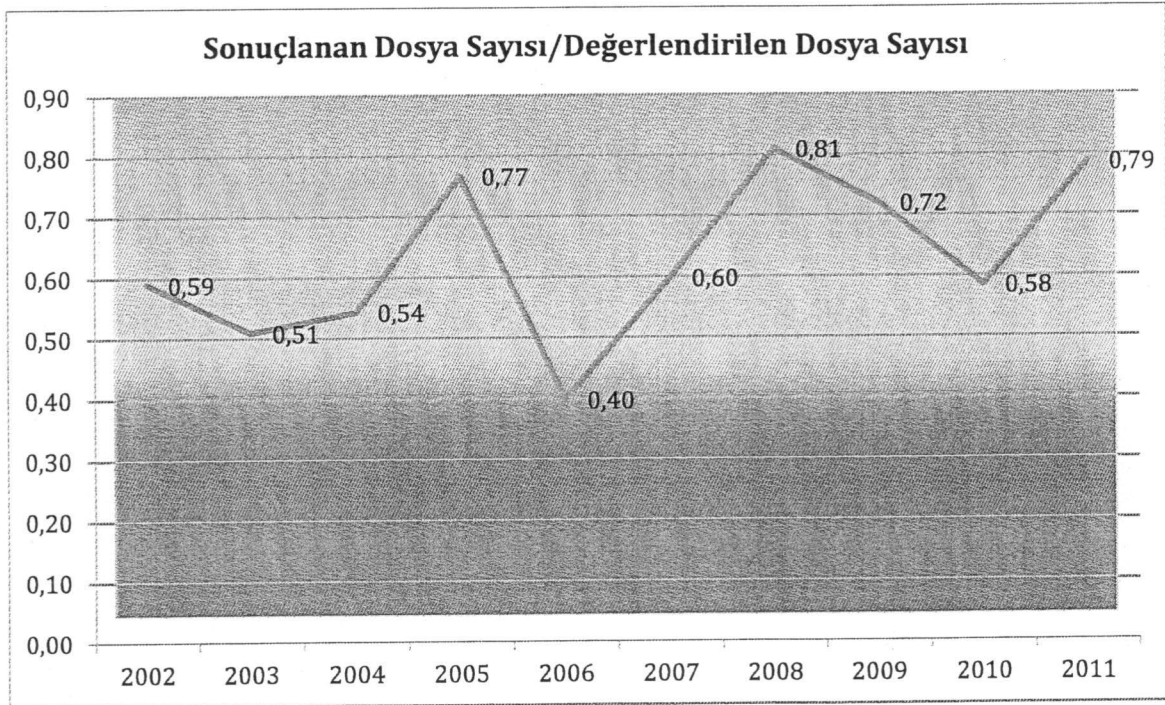
MASAK'a intikal eden ihbar ve şüpheli işlem bildirimlerinden analiz çalışmaları

rına tabi tutulan ve aklama suçu açısından nitelikli olduğu anlaşılanlar hakkında analiz ve değerlendirme dosyası açılmaktadır.

Tablo 16- Yıllara Göre Sonuçlandırılan Analiz ve Değerlendirme Dosyaları (2002-2011)

Yıl	Analiz ve Değerlendirme Kapsamındaki Dosya Sayısı	Sonuçlandırılan Dosya Sayısı
2002	212	125
2003	279	142
2004	407	221
2005	369	283
2006	692	275
2007	590	353
2008	400	324
2009	211	152
2010	159	93
2011	127	100

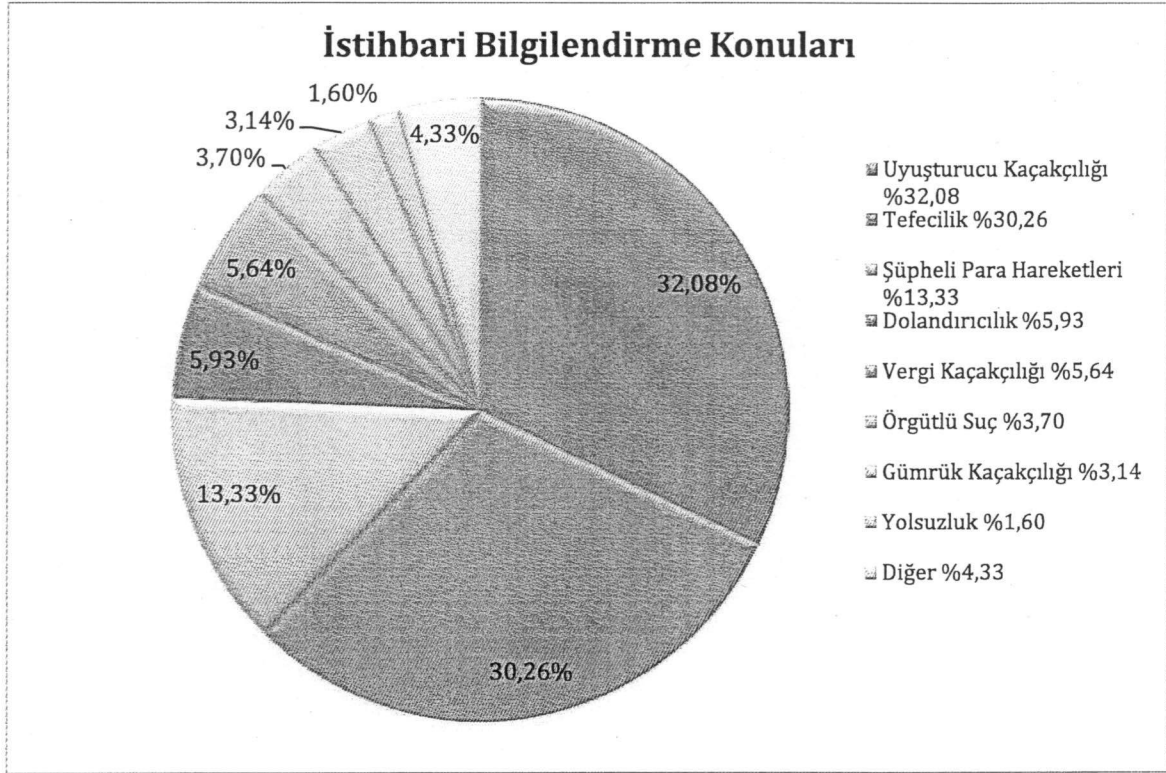
Grafik 11- Analiz ve Değerlendirme Dosyalarının Sonuçlandırılma Oranı (2002-2011)

2007-2011 yılları arasında sonuçlandırılan aklama suçu kapsamındaki analiz ve değerlendirme dosyaları dikkate alındı-

ğında, öncül suç bağlamında çeşitlenme olmakla beraber uyuşturucu kaçakçılığı, dolandırıcılık ve tefecilik gibi belirli suçların ön plana çıktığı görülmektedir.

Grafik 13- Analiz ve Değerlendirme Çalışmaları Sonucunda İstihbari Bilgilendirme Konuları (01.01.2011-31.12.2011)

2.2.1.2. Terörün Finansmanı Suçuna İlişkin Analiz ve Değerlendirme Çalışmaları

MASAK'a intikal eden ihbar ve şüpheli işlem bildirimlerinden analiz çalışmalarına tabi tutulan ve terörün finansmanı suçuna ilişkin nitelikli olduğu anlaşılan-

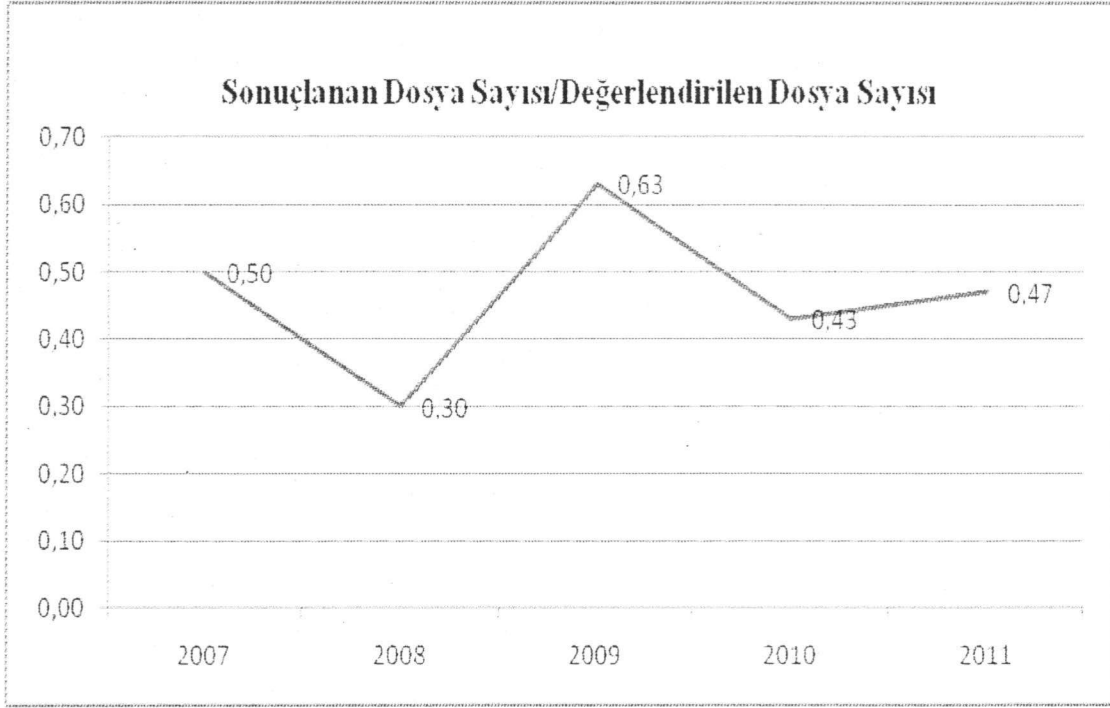
lar hakkında değerlendirme dosyası açılmaktadır. Terörün finansmanı suçuna kapsamında 2007-2011 yılları arasında açılan ve çalışması tamamlanan dosyalara ilişkin istatistikler aşağıdaki gibidir.

Tablo 20- Yıllara Göre Sonuçlandırılan Analiz ve Değerlendirme Dosyaları(2007-2011)*

Yıl	Analiz ve Değerlendirme Kapsamındaki Dosya Sayısı	Sonuçlandırılan Dosya Sayısı
2007	2	1
2008	40	12
2009	59	37
2010	70	30
2011	77	36

*18 Ekim 2006 tarihinde yürürlüğe giren 5549 sayılı Kanun'a istinaden 08.11.2007 tarihinde Terörün Finansmanına İlişkin Analiz ve Değerlendirme Grubu oluşturulmuş ve çalışmalarına başlamıştır.

Grafik 14- Analiz ve Değerlendirme Dosyalarının Sonuçlandırılma Oranı (2007-2011)

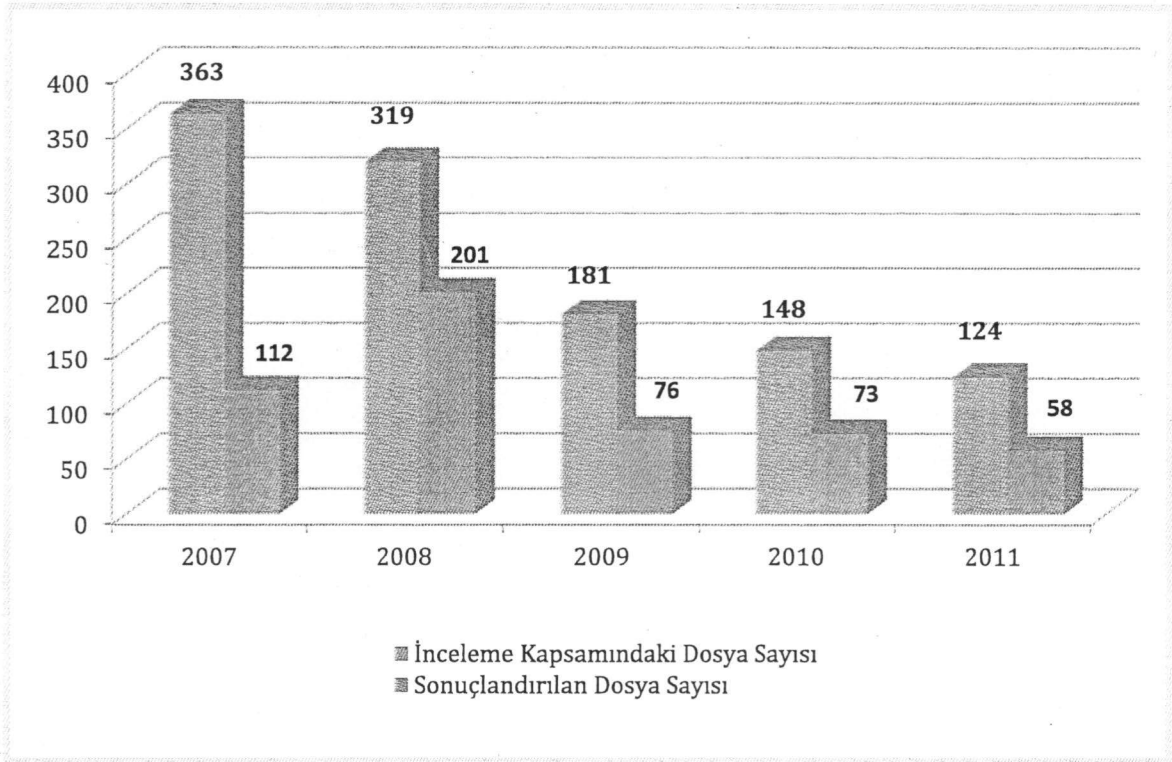
Tablo 21- Suç Duyurusunda Bulunulan Kişi Sayısı

YILLAR	Terör Örgütü Üyesi Olmak	Terörün Finansmanı	Terör Örgütüne Yardım	TOPLAM
2009	2	2		4
2010	223	119	12	354
2011		7	7	14
TOPLAM	225	128	19	372

Tablo 23- Yıllara Göre Sonuçlandırılan Aklama Suçu İnceleme Dosyaları (2007-2011)

Yıl	İnceleme Kapsamındaki Dosya Sayısı	Sonuçlandırılan Dosya Sayısı
2007	363	112
2008	319	201
2009	181	76
2010	148	73
2011	124	58

Grafik 17- Yıllara Göre Sonuçlandırılan Aklama Suçu İnceleme Dosyaları (2007-2011)

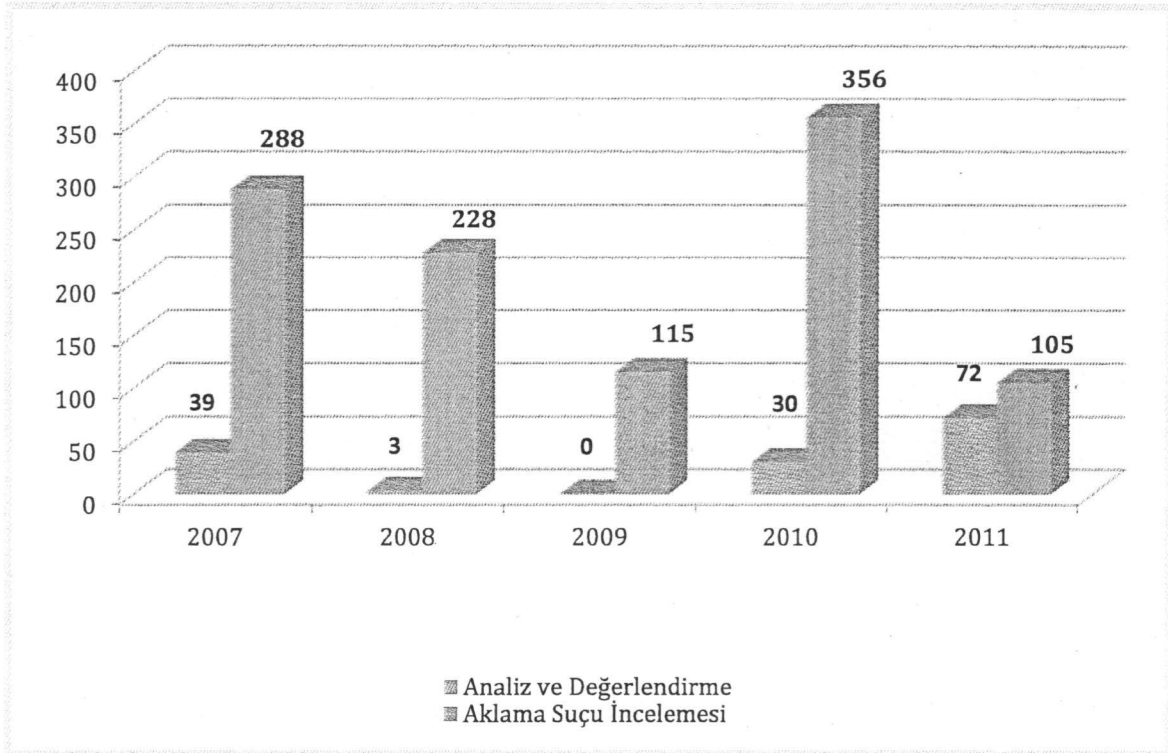
Başkanlığımızca denetim elemanları vasıtasıyla yürütülen aklama suçu incelemeleri sonucunda yapılmış suç duyurularının yanında, analiz ve değerlendirme ça-

lışmaları sonucunda yapılmış suç duyuruları da bulunmakta olup, söz konusu suç duyuruları topluca aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 24- Analiz ve Değerlendirme/Aklama Suçu İnceleme Dosyalarından Suç Duyurusu Yapılan Kişi Sayısı (2007-2011)

Yıl	Analiz ve Değerlendirme	Aklama Suçu İncelemesi	Toplam Suç Duyurusu
2007	39	288	327
2008	3	228	231
2009	-	115	115
2010	30	356	386
2011	72	105	177
Toplam	144	1092	1236

Grafik 18- Analiz ve Değerlendirme/Aklama Suçu İnceleme Dosyalarından Suç Duyurusu Yapılan Kişi Sayısı (2007-2011)

Tablo 25- Öncül Suçlar İtibariyle Haklarında Aklama Suçu Duyurusunda Bulunulan Kişi Sayısı (2007-2011)

Öncül Suç	2007	2008	2009	2010	2011	Yıl Toplamı
Uyuşturucu Madde Ticareti	47	97	53	26	34	257
Gümrük Kaçakçılığı	145	14	-	69	-	228
Dolandırıcılık	62	29	10	56	32	189
Yasa Dışı Bahis ve Kumar Oynatılması	-	-	-	165	5	170
Resmi ve Özel Belgede Sahtecilik	57	18	34	15	8	132
Akaryakıt Kaçakçılığı	10	25	-	30	8	73
Zimmet	-	5	1	10	30	46
Tefecilik	-	-	3	4	31	38
Sigara Kaçakçılığı	5	24	-	-	3	32
Diğer	1	19	14	11	26	71
Genel Toplam	327	231	115	386	177	1236

Grafik 19- Öncül Suçlar İtibariyle Haklarında Aklama Suçu Duyurusunda Bulunulan Kişi Sayısı (2007-2011)

